პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მთავრობის დაარსებული საბჭოთა ორგანო

KOMUNISTI ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოსვლის 31-ე წელი

ხუთშაბათი, 8 აგვისტო, 1950 წ. № 168 (8728). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

გამოვასწოროთ ჩამორჩენა თივის აღებისა და საკვების დასილოსების საქმეში — მოწინავე (1-ლი გვერდი).

საბჭოთა ადამიანები სტახანოვური შრომით განამტკიცებენ ჩვენი სამშობლოს ძლიერებას, აძლიებენ მშვიდობის ბანაკის ძალებს (1-ლი გვერდი).

პრაქანებულება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მოწინავეების ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოების შესახებ (1-ლი გვერდი).

ი. ხალანი — პასუხი ამხანაგებს (მე-2 გვერდი).

რაიკომი და საკოლმეურნეო კადრების აღზრდა (მე-3 გვერდი).

მომხმარებელთა მოსახლეობამ პასუხი უნდა აგონ (მე-3 გვერდი).

კოლეგის ამბები (მე-4 გვერდი).

მდგომარეობა ბელოსტოკში (მე-2 გვერდი).

ინგლისის მუშაობლები აცხადებენ კორეაში ინგლისის ჯარების გაგზავნის წინააღმდეგ (მე-4 გვერდი).

ჩხეოლოგიაკიაში შემდგარი საერთაშორისო კინოფესტივალის მნიშვნელობა მოწოდება ფსოფლიოს კინოგადაშალებისადმი (მე-4 გვერდი).

გამოვასწოროთ ჩამორჩენა თივის აღებისა და საკვების დასილოსების საქმეში

საზოგადოებრივი მეცხოველეობის ფერმებში გადამწყვეტ პირობას ადგილი საკვები ბაზის შექმნა წარმოადგენს. ჩვენი რესპუბლიკის მოწინავე კოლმეურნეობები წარმატებით იბრძვიან მეცხოველეობის განვითარების ამ მნიშვნელოვანი გეგმის შესასრულებლად, ფიქრობენ ამაზე ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად, ადგილობრივ ბაზაზე, ადგილობრივ ადამიანთა ენერგიით, ადგილობრივ ბუნებრივ პირობებ

პასუხი ამხანაგებს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამხანაგ სანქეევს

პატივცემულო ამხანაგო სანქეევ!

გიპასუხებთ თქვენს წერილზე დიდი დაგვიანებით, რადგან მხოლოდ გუშინ გადმომცეს თქვენი წერილი ცენტრალური კომიტეტის აპარატიდან.

თქვენ უეჭველად სწორად გესმით ჩემი პოზიცია დიალექტების საკითხში.

„კლასობრივი“ დიალექტები, რომლებსაც უფრო სწორი იქნება ჯარგონები ეწოდოთ, ემსახურებიან არა ხალხის მასებს, არამედ ვიწრო სოციალურ ზედფენას. ამასთან მათ არა აქვთ თავიანთი საკუთარი გრამატიკული წყობა და ძირითადი ლექსიკური ფონდი. ამის გამო ისინი ვერასგზით ვერ განვითარდებიან დამოუკიდებელ ენებად. ადგილობრივი („ტერიტორიული“) დიალექტები, პირიქით, ემსახურებიან ხალხის მასებს და აქვთ თავიანთი გრამატიკული წყობა და ძირითადი ლექსიკური ფონდი. ამის გამო ზოგიერთი ადგილობრივი დიალექტი ერების შექმნის პროცესში შეიძლება სიფუძვლად დაედოს ეროვნულ ენას და განვითარდეს დამოუკიდებელ ეროვნულ ენად. ასე მოხდა, მაგალითად, რუსული ენის კურსკ-ორიოლის დიალექტის (კურსკ-ორიოლის „მეტყველების“) მიმართ, რომელიც საფუძვლად დაედო რუსულ ეროვნულ ენას. იგივე უნდა ითქვას უკრაინული ენის პოლტავა-კიევის დიალექტზე, რომელიც საფუძვლად დაედო უკრაინულ ეროვნულ ენას. რაც შეეხება ასეთი ენების დანარჩენ დიალექტებს, ისინი კარგავენ თავისთავადობას, უერთდებიან ამ ენებს და ქრებიან მათში.

ხდება პირიქითი პროცესებიც, როცა იმ ეროვნების ერთიანი ენა, რომელიც ჯერ კიდევ ერი არ გამხდარა განვითარების აუცილებელი ეკონომიური პირობების შენონლობის გამო, კოსტა ფანიცდის ამ ეროვნების ხალხურ-ზეპირი დაშლის შედეგად, ხოლო ადგილობრივი დიალექტები, რომლებიც ჯერ კიდევ არ შ�dულ ერთ ენად, — ცოცხლდებიან და დასაბამს აძლევენ ცალკე დამოუკიდებელი ენების შექმნას. შესაძლებელია, რომ სწორედ ასეთი იყო საქმის ვითარება, მაგალითად, ერთიანი მონღოლური ენის მიმართ.

ი. სტალინი

1950 წლის 11 ივლისი.

ამხანაგებს დ. ბელკინსა და ს. ფუჩიკს

თქვენი წერილები მივიღე.

თქვენ შეცდომა ის არის, რომ ერთმანეთში აურიეთ ორი სხვადასხვა რამ და ამბ. კრაშენინაკოვისადმი ჩემს პასუხში გარჩეულია საგანი შეცდომეთ სხვა საგნით.

1. მე ამ პასუხში ვაკრიტიკებ ნ. ი. მარს, რომელიც, ლაპარაკობს რა ენასა (ბგერითს) და აზროვნებაზე, ენას სწყვეტს აზროვნებას და ამრიგად იდეალიზმში ვარდება. მაშასადამე, ჩემს პასუხშიც ლაპარაკია ნორმალურ ადამიანებზე, რომლებსაც ენა აქვთ. ამასთან მე ვამტკიცებ, რომ ასეთ ადამიანებს აზრები შეიძლება დაებადოთ მხოლოდ ენობრივი მასალის ბაზაზე, რომ ენობრივ მასალასთან დაუკავშირებელი შიშველი აზრები ენის მქონე ადამიანებს არა აქვთ.

ნაცვლად იმისა, რომ მიიღოთ ან უარყოთ ეს დებულება, თქვენ ლაპარაკობთ ანომალურ, უენო ადამიანებზე, ყრუ-მუნჯებზე, რომლებსაც ენა არა აქვთ და რომელთა აზრები, რასაკვირველია, არ შეიძლება წარმოიშვას ენობრივი მასალის ბაზაზე. როგორც ხედავთ, ეს სულ სხვა თემაა, რომელსაც მე არ შევხებივარ და ვერც შევეხებოდი, რადგან ენათმეცნიერებს საქმე აქვს ნორმალურ ადამიანებთან, რომლებსაც ენა აქვთ, და არა ანომალურ, ყრუ-მუნჯ ადამიანებთან, რომლებსაც ენა არა აქვთ.

თქვენ განსახილველი თემა შეცვალეთ სხვა თემით, რომელზეც მსჯელობა არ ყოფილა.

2. ამბ. ბელკინის წერილიდან ჩანს, რომ იგი ათანაბრებს „სიტყვების ენას“ (ბგერითი ენა) და „ფეტების ენას“ (ნ. ი. მარის მიხედვით „ხელის“ ენას). იგი აღმაფ ფეკრობს, რომ ეფსტების ენა და სიტყვების ენა თანაბარმნიშვნელოვანია, რომ ერთ დროს ადამიანთა საზოგადოებას არ ჰქონდა სიტყვების ენა, რომ მაშინ „ხელის“ ენა ცვლიდა სიტყვების ენას, რომელიც შემდეგ წარმოიშვა.

მაგრამ თუ ამბ. ბელკინი ნამდვილად ასე ფიქრობს, იგი სერიოზულ შეცდომას სჩადის. ბგერითი ენა ანუ სიტყვების ენა ყოველთვის იყო ადამიანთა საზოგადოების ერთადერთი ენა, რომელსაც შეეძლო ადამიანთა ურთიერთობის სრულფასოვანი საშუალება ყოფილიყო. ისტორიას არ ახსოვს ადამიანთა არც ერთი საზოგადოება, თუნდაც ყველაზე ჩამორჩენილი, რომელსაც არ ჰქონოდა თავისი ბგერითი ენა. ეთნოგრაფია არ იცნობს არც ერთ ჩამორჩენილ მცირე ხალხს, თუნდაც ისეთს ან უფრო მეტად პირველყოფილს, ვიდრე, ეთქვათ, ბასული ავსტრალიელები ან ცეცხლის მიწის მცხოვრებნი იყვნენ, რომელსაც არ ჰქონოდა თავისი ბგერითი ენა. ბგერითი ენა კაცობრიობის ისტორიაში ყველგან“) მიმართ, რომელიც საფუძვლად დაედო რუსულ ეროვნულ ენას. იგივე უნდა ითქვას უკრაინული ენის პოლტავა-კიევის დიალექტზე, რომელიც საფუძვლად დაედო უკრაინულ ეროვნულ ენას. რაც შეეხება ასეთი ენების დანარჩენ დიალექტებს, ისინი კარგავენ თავისთავადობას, უერთდებიან ამ ენებს და ქრებიან მათში.

ხდება პირიქითი პროცესებიც, როცა იმ ეროვნების ერთიანი ენა, რომელიც ჯერ კიდევ ერი არ გამხდარა განვითარების აუცილებელი ეკონომიური პირობების შენონლობის გამო, კოსტა ფანიცდის ამ ეროვნების ხალხურ-ზეპირი დაშლის შედეგად, ხოლო ადგილობრივი დიალექტები, რომლებიც ჯერ კიდევ არ შეcdუნდებულან ერთ ენად, — ცოცხლდებიან და დასაბამს აძლევენ ცალკე დამოუკიდებელი ენების შექმნას. შესაძლებელია, რომ სწორედ ასეთი იყო საქმის ვითარება, მაგალითად, ერთიანი მონღოლური ენის მიმართ.

ი. სტალინი

1950 წლის 11 ივლისი.

ამხანაგებს ბ. ბელკინსა და ს. ფუჩიკს

თქვენი წერილები მივიღე.

თქვენ შეცდომა ის არის, რომ ერთმანეთში აურიეთ ორი სხვადასხვა რამ და ამბ. კრაშენინაკოვისადმი ჩემს პასუხში განხილული საგანი შეცვალეთ სხვა საგნით.

1. მე ამ პასუხში ვაკრიტიკებ ნ. ი. მარს, რომელიც, ლაპარაკობს რა ენასა (ბგერითს) და აზროვნებაზე, ენას სწყვეტს აზროვნებას და ამრიგად იდეალიზმში ვარდება. მაშასადამე, ჩემს პასუხშიც ლაპარაკია ნორმალურ ადამიანებზე, რომლებსაც ენა აქვთ. ამასთან მე ვამტკიცებ, რომ ასეთ ადამიანებს აზრები შეიძლება დაებადოთ მხოლოდ ენობრივი მასალის ბაზაზე, რომ ენობრივ მასალასთან დაუკავშირებელი შიშველი აზრები ენის მქონე ადამიანებს არა აქვთ.

2. ამბ. ბელკინის წერილიდან ჩანს, რომ იგი ათანაბრებს „სიტყვების ენას“ (ბგერითი ენა) და „ფეტების ენას“ (ნ. ი. მარის მიხედვით „ხელის“ ენას). იგი აღმაფ ფეკრობს, რომ ეფსტების ენა და სიტყვების ენა თანაბარმნიშვნელოვანია, რომ ერთ დროს ადამიანთა საზოგადოებას არ ჰქონდა სიტყვების ენა, რომ მაშინ „ხელის“ ენა ცვლიდა სიტყვების ენას, რომელიც შემდეგ წარმოიშვა.

მაგრამ თუ ამბ. ბელკინი ნამდვილად ასე ფიქრობს, იგი სერიოზულ შეცდომას სჩადის. ბგერითი ენა ანუ სიტყვების ენა ყოველთვის იყო ადამიანთა საზოგადოების ერთადერთი ენა, რომელსაც შეეძლო ადამიანთა ურთიერთობის სრულფასოვანი საშუალება ყოფილიყო. ისტორიას არ ახსოვს ადამიანთა არც ერთი საზოგადოება, თუნდაც ყველაზე ჩამორჩენილი, რომელსაც არ ჰქონოდა თავისი ბგერითი ენა. ეთნოგრაფია არ იცნობს არც ერთ ჩამორჩენილ მცირე ხალხს, თუნდაც ისეთს ან უფრო მეტად პირველყოფილს, ვიდრე, ეთქვათ, ბასული ავსტრალიელები ან ცეცხლის მიწის მცხოვრებნი იყვნენ, რომელსაც არ ჰქონოდა თავისი ბგერითი ენა. ბგერითი ენა კაცობრიობის ისტორიაში აუკარად გადაიზარდა მონოპოლისტურ კაპიტალიზმად, როცა ალმავალი კაპიტალიზმი მომაკვდავ კაპიტალიზმად გადაიქცა, როცა ომმა გამოამეღვნა ბსოფლიო იმპერიალისტური ფრონტის განუკურნებელი სისუსტენი, ხოლო განვითარების უთანაბრობის კანონმა წინასწარ განსაზღვრა, რომ სხვადასხვა კეკეყნებში პროლეტარული რევოლუცია სხვადასხვა დროს მწიფდება, — ლენინი მარქსისტული თეორიის საფუძველზე მიეიდა დასკვნამდე, რომ განვითარების ახალ პირობებში სოციალისტური რევოლუციის სავსებით შეუძლია გაიმარჯვოს ერთს, ცალკე აღებულ ქვეყანაში, რომ ყველა ქვეყანაში ან მეტწილ ცივილიზებულ ქვეყნებში სოციალისტური რევოლუციის ერთსა და იმავე დროს გამარჯვება შეუძლებელია ამ ქვეყნებში რევოლუციის მომწიფების უთანაბრობის გამო, რომ მარქსისა და ენგელსის ძველი ფორმულა აღარ შეესაბამება ახალ ისტორიულ პირობებს.

როგორც ეხედავთ, აქ გვაქვს ორი სხვადასხვანაირი დასკვნა სოციალიზმის გამარჯვების საკითხზე, რომლებიც არა მარტო ეწინააღმდეგება ერთიმეორეს, არამედ კიდევაც ერთიმეორეს გამორიცხავს.

რომელიმე მედავითნესა და თალმუდისტს, რომლებსაც ციტატები მოჰყავთ ფორმალურად, საქმის არსში ჩაუქედმღალ, ისტორიული პირობებისაგან მოწყვეტილი, — შეუძლიათ თქვან, რომ ერთ-ერთი ეს დასკვნა, როგორც უფროფ მცდარი, უნდა უარეყოფილ, ხოლო მეორე დასკვნა, როგორც უფროფ სწორი, უნდა გავიგეთ,

პარტიული ცხოვრება

რაიკომი და საკოლმეურნეო კადრების აღზრდა

...ოლის პარტიული ორგანიზაციე-
...ის ეფექტურობა საყოველთაო
...ოდ აღინიშნა. ეს ეფექტურობა
...ოდ ეფექტურობა საყოველთაო
...ოდ ეფექტურობა 1947 წლის
...ოდ ეფექტურობა 1947 წლის
...ოდ ეფექტურობა 1947 წლის

კორეის ამბები

კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო არმიის მთავარსარდლობის ცნობა

ფხენიანი, 1 აგვისტო. (საკუთარი). კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო არმიის მთავარსარდლობამ 1 აგვისტოს დილით გამოაქვეყნა შემდეგი ცნობა:

სახალხო არმიის ნაწილები ყველა ფრონტზე განგაშობენენ შეიჭრა პირველ ეშელონად ჯარების ნაწილების წინააღმდეგ.

სახალხო არმიის ნაწილებმა, რომლებიც უტეკენ ეჩინთის (რეიტენენ) მიმართულებით ბრიტანელი ენგნანის პროვინციაში, მოსპეს ამერიკელ ჯარების ნაწილები, რომლებიც მქიდრ წინააღმდეგობას უწევდნენ, და 31 იულის 1 სეფტემბერ გათავისუფლეს ეჩინთი.

ეჩინთის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში სახალხო არმიის ნაწილებმა ხელი ეფდეს ტაკეთბი და დიდძალი დაკარგ.

ფხენიანი, 1 აგვისტო. (საკუთარ). კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო არმიის მთავარსარდლობამ დღეს სამხედრო გამოაქვეყნა შემდეგი ცნობა:

სახალხო არმიის ნაწილები ყველა ფრონტზე განგაშობენენ შეიჭარ ბრძოლებს ამერიკის ჯარების წინააღმდეგ.

ამერიკელ ჯარები ბარბაროსულად ბომბავენ და ტყვიას უნგრენ შვიდოდათ რიოოიანებს, ტაძრებსა და სოფლებს.

მტრის გეგმებმა, მათ შორის კრეასტერებმა, ლეიროში მოტანეს დასავლეთ სანაპიროზე და უშედეგოდ დაფშვნეს ეტანენ ჩხიდის (სტატო) დასაფენელ რიონიებს. 31 იულის ალბოდელი ფრონტის ბოლნინალეთ ეფენილ ფრონტზე ფანტეთ ანანიანის (ბეიეკეს) ანალ ტაბანოს ოლეთ. ამის შედეგად ფანტეთ ბეკეი საკუთრებელ სახლი, საავადმყოფოები, ყოლეში, კულტურულ-საგანმანათლებლო და სხვა დაწესებულებები. ბეკეი მოკლეთ და ფანტეთ შმდეთნიან ბოსხეფოშაში.

31 იულის სახალხო არმიის ნაწილებმა ბანმოადგეს ამერიკელ ს